

I. Marogulov, R. Drambjan.

R O N A I

ҚТЕВА ӨЛБҒВАЈА ҚУРМАНҒИ

1931
1

Нәшрета Hykmeto.

1931 8:

1931

I. Marogulov, R. Drambjan.

491.57-8

R O N A I
ՔՏԵՅԱ ԶԼԵԲԱՅԱ ԿՅՐՄԱՆՇԻ

Témürö Xelil Müradov
2 - oy Pereulok Föçika
dom 7, kv. 8
ÉRÉVAN - 375078 - USSR
Tel. 36.10.20 (mal) - 52.97.41 (kar)

382-72

**По заказу Всесоюзного
Центрального Комитета
Нового Алфавита**

Հրատ. 1652

Գրատ. № 6425(բ)

Պատ. № 2893.

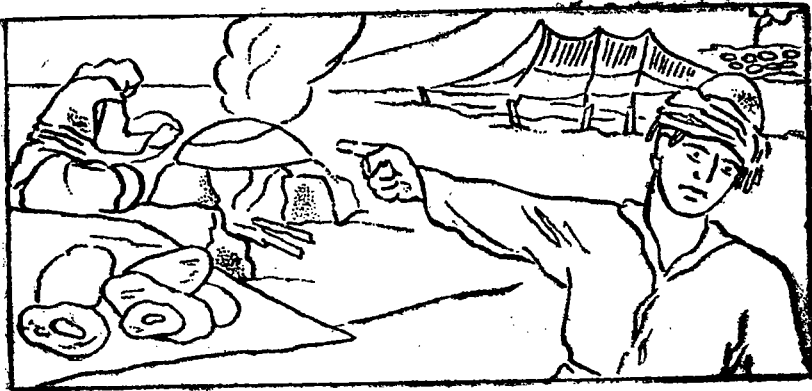
Տրք. 5800.

Պետկրթաբ. ուսարժան Ծերեզան.

n, a

nan

nan.nan

o, ə, i

nəno

nəno nan ani

o, ə, l, ʔ, ʔ n

d, u,

nado

nado nan dani

nəno

u

nado

nado

u

nəno

v

av

nəno av ani

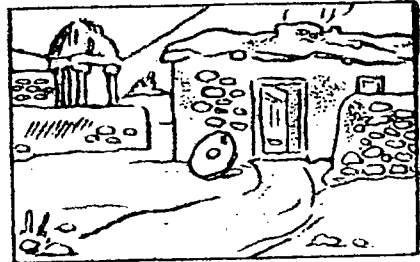
nəno av da nado

nan

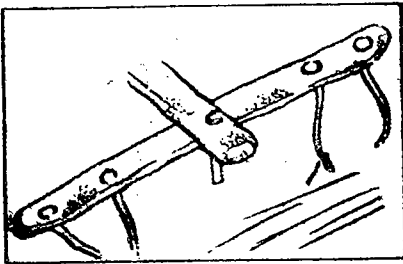
m, r, l, e

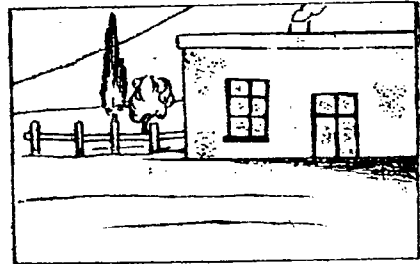
mi

mal

nir

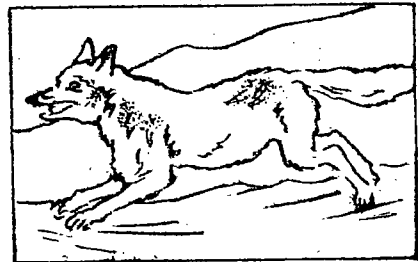
mala mǝ

nado mala.

nǝno mala

neri

ruvi rǝvi

ani

p, h, h,

pire

helin

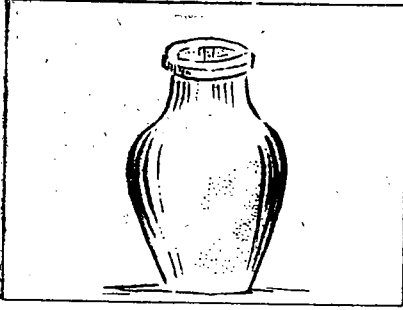
pire. p̄ner da nure.

nure p̄ner da nado.

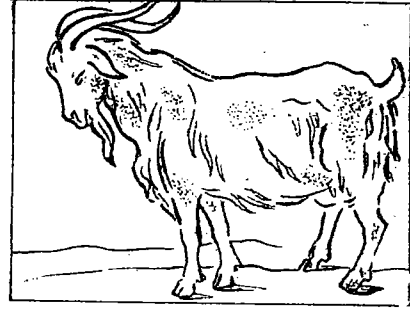
n̄no run ani mal.

o, l, d, da, dada

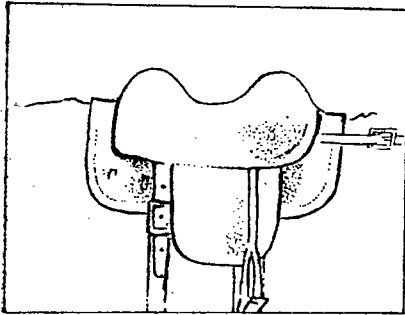
Z, Z, b

diz

neri

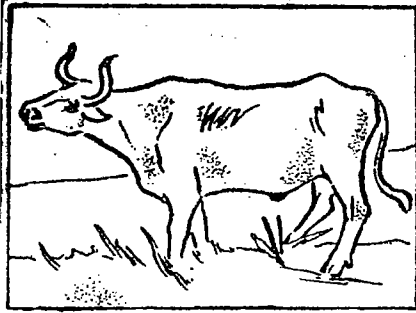
zin

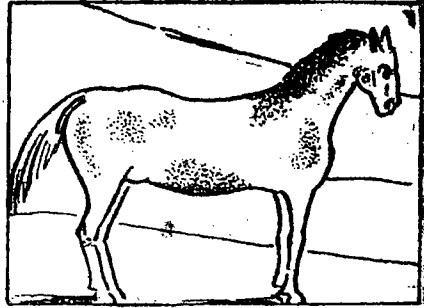
zbn

zine zin ani. nado nir ani
oda mə məmzə. nado, dəri
dadə! nado dəri dada. nure
dar ani. nənc av ani. nuri,
rune! nado, ravə!

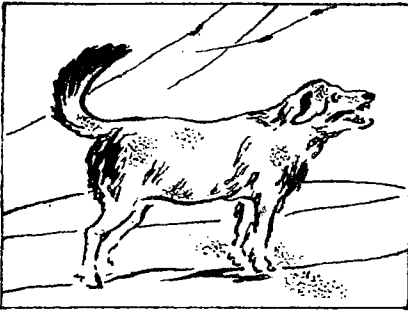
ḡ, ḡ

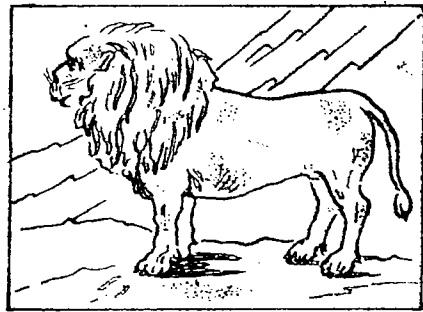
ga

həsp

ḡḡ

ḡer

ga nav merga dgəra. ga
sora. gavan garan ani.
həsp dhira. mala mə
dura.

б, х

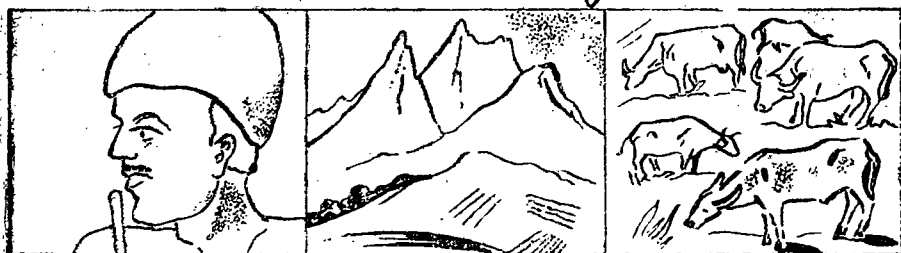

бар баран бэрх

бэдо шванэ. сэдо гаванэ.
хэсо бэрхванэ. бэране кэли
сор зара. бэдо баран ани
мал. баран дбарэ. хэсо бэрх
аһинэ мал. эвар бу. сэдо
зи гаран ани мал. баре га
гранэ, хеди базэ.

ба. бар. баран.

C, €, W, j

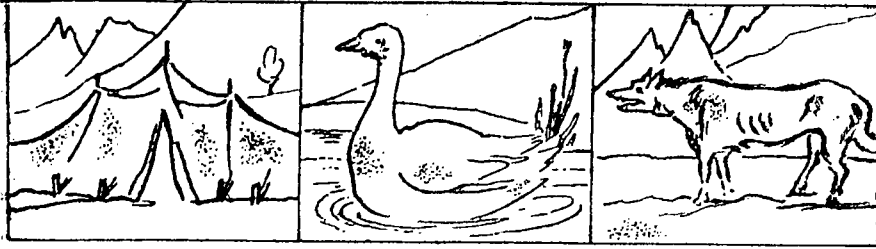

cacan €ja dəwar

cacane gavan sbe zu rabu.
dəware xwə bəwə cole. ca-
can bər tave vələzja. eva-
te cacan zivri hatə gynd,
dəwar nav gynd bəla kər
€ja. cacan.

1, 4, 6, 5

к, қ, ү

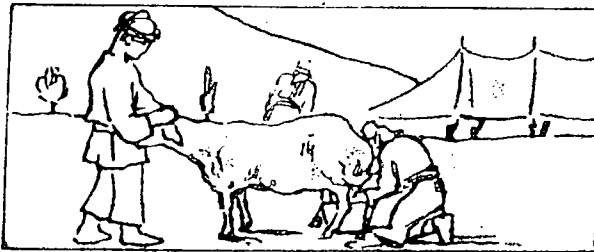

кон

qaz

qyr

Әбе бәр бәнге şvan табу, пәз
бәтә етә. еваре пәз ани, кәтә
гәме. әви кыләве хуә авитә әт
де, тунбәт сәр кылев, гозе нан
да şvin.

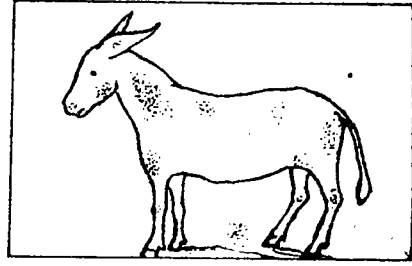
сәјдо пез дәдә бери. зине пез
дәдәсә.

9, 2, 7

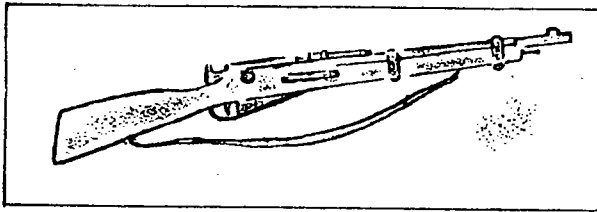
բ, կ, տ

բճիկ

կճռ

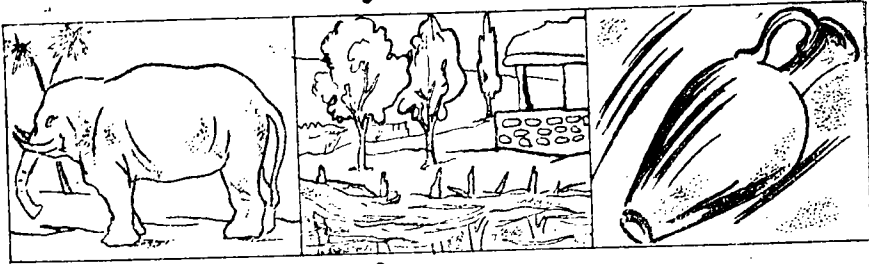

տՅոց

բճիկ և կճռ-հայրանե տալեն.
տՅոց-ճիլհա.

տՅո կերտկ իւտրա կՅի. թւ
կերտ տւտ. ճտյե ւե տՅոն.
Կյ ճոյե ւե հոն.

ƒ, ɢ, ɕ

ƒil

baɢ

ɕer

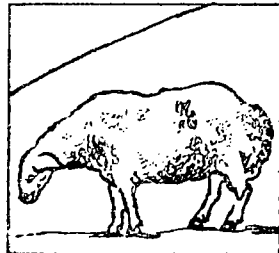
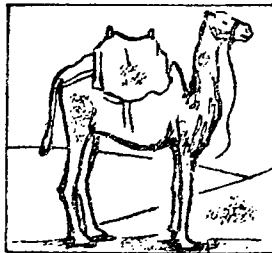
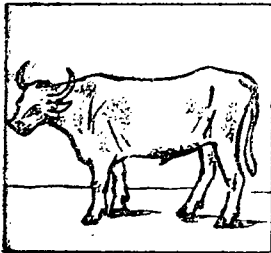
goze z qira xwə zinera z ko-
operative ɕerɣək mori stənd.
zine zəƒ ʂa bu. əw morije xwə
kbrə stije xwə, rəwi dərwə ni-
ʂani həvələd xwə da.

goze zinera kbrə ɕerɣək.

8,3,10

loto

ga

dəvə

neri

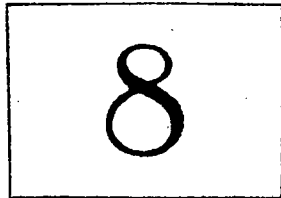
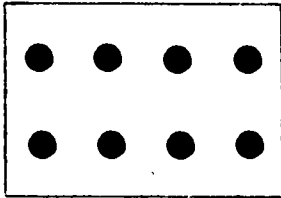
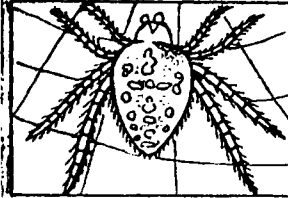
ruvi

mi

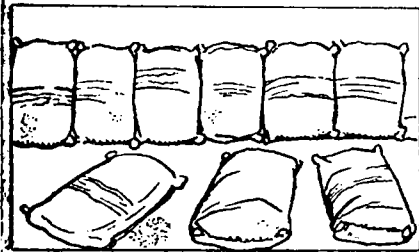
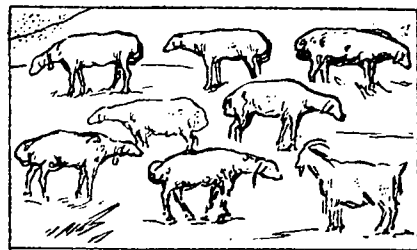
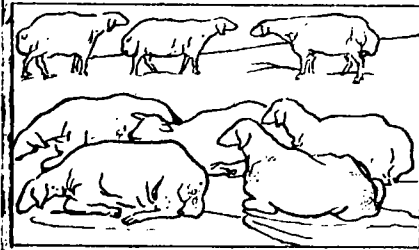
ðə

382-72

loto

пир-хавок

$$3 + 5 =$$

$$8 - 5 =$$

$$2 + 6 =$$

$$8 - 6 =$$

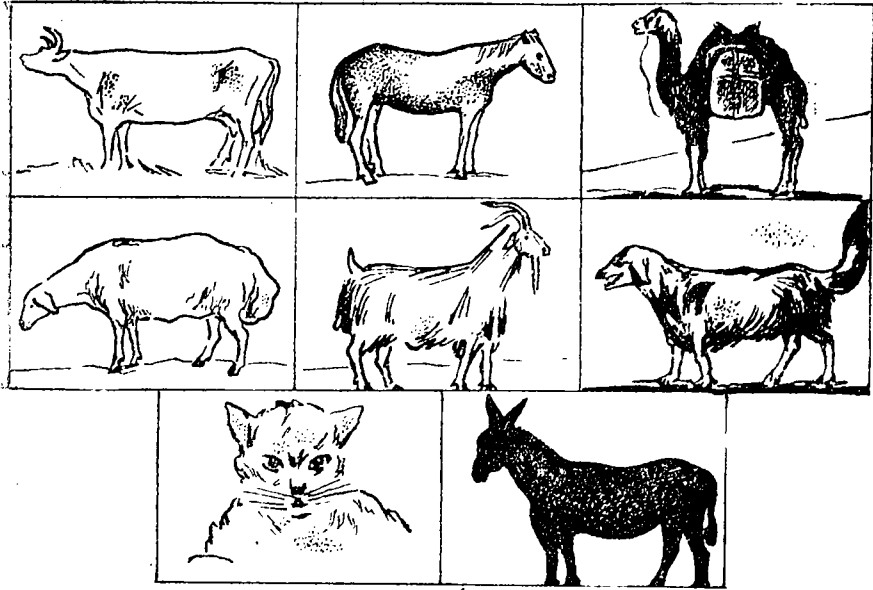
$$1 + 7 =$$

$$8 - 1 =$$

$$7 - 5 =$$

$$7 - 4 =$$

dange tarʒe (loto)

dkə ʊrə-ʊr	dkə hirə-hir	dkə ʒrə-ʒr
dkə alə	dkə məkə-mək	dkə əwtə-əwt
dkə məwə-məw		dkə zʒrə-zʒr

խառն թանկ

բազ

սուս

թի

բազ

կառ

թի

կառ

թի

բազ	կառ	թի
թի	բազ	բազ

թի	կառ
----	-----

Nado pjonero.

Nado def gьrtije xwə, defə dxə.

Pəj wi qəifa pjonera dьcьn.

Səfo, Gəvəz, Ozman, Ətləz əw zi pjonergьn.

Əw dkəvьnə məşqə, klama dьstren.

$$3 + 3 =$$

$$3 \times 2 =$$

$$6 + 6 =$$

$$6 \times 2 =$$

$$2 + 2 + 2 =$$

$$2 \times 3 =$$

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 =$$

$$2 \times 6 =$$

Տօճա նրիսանձոնե

Շտկար շոտ Ժոճ. Ուն Ժրկտն. ԳյնԺ
շմերա ռաճ Ժճ Էճ Բոհերճ. Շոն ուն
Ժրքշճ. Քալճ ԺճԺրոն. ԳյնԺ շեղե Ժճ-
Ժճ ԲԷ. Շոն հօւիր ԺճոտրԷ.

NADO GRARE DUXƏ.

XƏZE GRARE DUXƏ;

ZINE GRARE DUXƏ.

NADO, XƏZE, ZINE GRARE DUXYN.

Əz duxym

Əm duxyn

Ty duxi

Hun duxyn

Əw duxə

Əwana duxyn

QYLFƏTA MƏ.

Shata 7 evare. Bave mьn Kazete dxunə. Dja mьn sobe dadьdə. Bre mьn Çəwo dərsa xwə hazьr dkə. Xuşka mьn Səjre smavare davezə. caje hazьr dkə.

Shəta 9 evare. Həsən, Nure n Qado razanə. Bav kətebe dxunə. De gore cedkə. Pşik runьştijə keləKa təndure.

ՔԻ ՇԵ ԸԿԹ?

Յզ bre xwə Գասմա sbe zu radbն; lə xuճka mə Zere zu ranabə. Յզ dja xwəva ode təմыз dкн, ave tinն, eələka dьdoճն. Bre մն ali bave մն dкə, təwle təմыз dкн, alɸ dьdьnə ɤarɸ. Paճe Zere radbə.

Bona nvisandəne:

*Ճbe... duxyn... vəduxyn, paճe dсн...
Məktəbədə əm....., ֆккla..., həsa-
ba... Oɤta dərɤa əm..., pəj dərɤa əm...*

ՄԱԿՏԵՅԱ ՄԹ.

Յմ məktəba xwə zəf hьz dкн. Məktəba mə kələka gyndə. Bər dərə məktəba mə həjə baxcə. Wi baxcəida həjə dare emiճ: sev, hyrme, ճftələ, zərdələ, aluca, bivok u dare baճqə emiճa.

*Ճəba nvisare: Յմ dсн məktəbe,
dхunն.*

Z I N E

Zine cubu məktəbe. Əw z məktəbe zvr̄i hat.
Zine malda dxəb̄tə, ali dja xwə dkə.

ZINE C̄B DKƏ?

Zine ode gezi dkə

Zine fəraqa d̄ʒo

Zine dn̄visə

Zine şək̄la d̄bk̄şinə

Dəba n̄visand̄ne:

Zine syst

Dja wə syst

$$5 + 5 =$$

$$5 \times 2 =$$

Hun zi qə ali de bave xwə dkən?

ZARE MƏQTƏBA

Əiše, qurban, rabə z xəwə,
Həryn məqtəbe dərsxane,
Wəlate kteb ɣır sirinə:
Mərv l ve dənja dbinə.
De u bave mə tarjeda bun,
Z dnye be həs, be xəbərə bun:
wəxta Şewre, Əiše, qurban,
Məqtəb ɣırın l gvnde kyрманç.
Kteb, qələm, dəftəre xəwə,
Hыldan cun məqtəbxanə;
Z həmuja peşi Əiše u Musa
Dcunə məqtəb peşja həmuja...

QTEBE XWƏ PAK XWƏJ KYN!

Bave Ətləze zera ktebəkə kəri,
Teçoje bre Ətləze hыlda kteba xuska xəwə
mərysand. Ətləze hыrsa we rabu, kteba xəwə
hыlda.

K L U B E D A .

Əz iro cumə klube. Çiki dxunyn, çiki kşyk,
təmə, serezk, nəhbərg dlizyn. Klubeda dxunyn,
mzulja dкyn. Nav klube tjatrona dкyn, kinoje
nişan dьdьn. Qara klube məra gələkə. Klub zi
mina məqtəbejə, çije əlymandьneje.

**ɣırs; Klubeda hatьbun 15 kyr u qiz.
Z wana 7 kyr bun, je dnye qiz bun. Qiz cьqas bun?**

ARTELA ZARA.

Zared mæktøbe qrar danin, wæki tøv hæv mæktøbeda nane xwə byxyn. Əwana səkьnin sər soze xwə. Çiki xwarьn cekьrьn bona gьška. Hər kəsəki z mala xwə tьštəki ani səba fravine.

Zara runьštьn sər fravina xwə u dəst xwarьne kьrьn mina kylfəte maləki.

KOMUNA ZARA.

Bave Çəlo u Təmo palə bu. Əwi zare xwə bьr baxce zara. Zara l wedəre pak dərbaz dkьrьn. Zar gьšk bhəvra dxəbьtin, dlistьn, hin dьbun. Çarəke zar cun bьgərьn. Çəlo u Təmo tənə man baxce zarada.

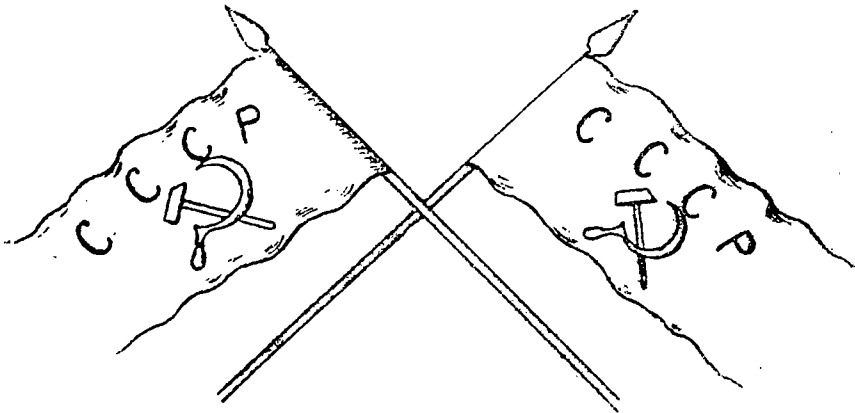
Topəkə məzьn sər pəncəre bu. Gədə rəvin bər pəncəre, hər jəki xast tope z xwəra hьldə.

Çəlo got:—topa mьnə. Təmo kьr tope z dəste Çəlo bьrəvine:—na, ja mьnə! hərduja qьrka hæv gьrtьn.

Wi caqi zar vəgərjan hatьn mal, ditьn sərə Çəlo u Təmo, kənjən, gotьn: „e, həvalno, hun təzənə, he ədətə mə nьzanьn: top nə ja mьnə, nə zi ja təjə: əw ja gьşkanə: male kəsəki vьra tьnə, le hər cь həjə,—male gьşkanə.

Əm həvra dxəbьtьn u həvra dlizьn mina kylfəte maləki.

Nure u Zine,
Miro u Sone,
Nuri u Zøjne,
Werde u Ozman,
Kələş u Rhan,
Qeroqaş u Əslan,
Mısto u Hnar,
Şemo n Dilbər.
Kəwe u Xydo,
Gyllizar u Nado—
Jək zi Əminə—
Əw—komunaje mənə!

КЫТ:

1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19,

ÇOT:

2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20,

BAQCE ZARADA.

Xalı 6 sali bu. Əw təzə dcu baqce zara..
Xalı nızan bu oktebrik cijə. Əwi çarəki rırs:
kır:—gəlo, oktebrik cınə?

Rızgan çaba wi da:—oktebrik—jane zared
Oktjabre, zared inglaba oktjabrenə.

Sənəme rırsi:—cəwa zared inglaba oktjəkre?
Əz qə fəç nakım.

Rızgan:—oktjabrik—jane—komsomole bçuk:
əw tərəfdare əmrə təzənə.

Şərə rırsi:—komsomol cınə?

Rızgan:—əw... əm... əw... komuniste bçukın..

Təmo:—le komunist cınə?

Rızgan (mtala dkə):—komunist... əw... əw...
əw Len... Lenina, na, na: əz şaş bum.

Bısəkınə:—na, rasti əz nıkarın çaba tə
bıdım. Əme hərın çəm səjda xwə; əwe həmu z
məra sərwəxt bıke.

Zar həmu rəvin cun çəm səjda xwə.

Rırs: 1. Baqce zarada 24 oktebrik həbun—
qiz u kyr.

Z wana 10 həv kyr bun, jə majin qiz bun..
Qiz cənd həv bun?

24—10=

Cənd zog qiz bun u cənd zog kyr bun?

10 : 2=

14 : 2=

BAQÇƏ ZARA.

- 1) Baqçe zara
Xwəş gylbaqə,
Ive brəv bun
Təv zare hur.
- 2) Govənd gırtınə
B qəidək şirin,
Qlam dbezyñ
Z əmre Lenin.
- 3) Dle həmu
drəqısi,
Dəst l həvdu
Govənd gırti.
- 4) Qrara Lenin
Oktjabre sor,
Əm içra kın
B dyle şahı.

Səjdaje mə iro hinə hərija sor ani. Mə z we
hərije çurə-çurə tıst cekır: şıkle həspa, kəra,
sa, pşika u je dıne.

Wəxte mə şıkl cedkırın, hərija hur dwərja
ərde. Saqə mə əw xəbat xılas kır, mə pe pine
sıl stole xwə u kırısi təmız kırın.

Ќи гөрөк неcirvan бө?

Јәк, дыды, сьсе, сар, пенç;
Кewгьск rabu б кefәки qәңç;
Ньшкева неcirvan le дәрқәт:
Агыр кьг-л kewгьске кәт.
Ғьгхә-ғьгх dkә u нәlin;
Кәт u мьг kewгьска мьн.

Гьтә—гьтә.

Гьтә—гьтә,
Гьтә—гьтә,
Мәрш, мәрш!
Рәја дсьн.
Reva марш!

Гьтә—гьтә,
Гьтә—гьтә.
Јәк алије раст,
Јәк алије еәр,
Јәк zi be тьрс
Peş u peş!

Јәк—дыды, jәк—дыды,
Јәқ—дыды, jәк—дыды,
дсьн peşije әм be тьрс
Tra-la-la, tra-la-la!

HƏWA TƏMBZ.

Həwa təmiz mərijara zəf lazımə. Be həwa mərvn nıkarə əmr bıkə. Paşı hər dərsa əm gərək pənçare dərsxana xwə vəkən, wəki həwa xrab dərkəvə, həwa təzə be hyndyr.

Bina xwə bıkşınbn b poze xwə. Devra toz dıkəvə hındure mərja. Gələki bər roje bısəkbnbn.

Kare təve mərijara pıərə. Be tən mərvn hilə dıgrə. Z təve nəxwəşi z çane mərja dərdkəvə, dıle mərvn pak u b qrar davezə.

Bər təve ruje mərvva u çane van dtərbqə.

Zarara tən dha pakə; zare sıst gərəke gələki bminbn bər təve. Tirenza təve z həmu dərmana paktəgə.

Şəba nvisandıne: Tan əmrə mərvva drez dıkə.

Be tan mərvn nıkarə gələk əmr bıkə. Təme bər tave gıha heşin dıbə, gıf, kılilk vədbyn. Tan əmr dıdə mərja. Zarno, bızanbn qədre tave.

Dərsxanədə x̄mamə,
Zar tēda tējax nad̄n.
Sajdo : nobedar p̄nçərə vək̄r.
Bina dərzeni xwəş bu.

Dərsxana wə cəwanə? hun qa p̄nçərə dər-
xane xwə vəd̄k̄n?

Hər dərşxanədə 4 p̄nçərə hənə. 2 dərşxanədə
cənd p̄nçərə hənə?

$$4 + 4 =$$

$$4 \times 4 =$$

Şəba nvisand̄ne:

Þənçərə – p̄nçərə

Çdə – cda.

Çərəq – çərəqa.

Çədə – çəda.

— Sose, dəste xwə nişan bədə, бьнегьм
тəмьзə, jan na? Tə dəste xwə şystijə?

— Əre, mьn pe sabune şystijə?

— Le tə gyhe xwə şystijə?

— Əre, mьn gyhe xwə zi şystijə.

— Bəse, drane xwə nişan bədə!

— Dranə xwə mьn şystijə u b cotka зьвг
тəмьз крѣјə.

Çəlo, ty zi gərək sər eəve xwə, dəste xwə
bьşoi, pore xwə bьşkni u кьнçe xwə тəмьз
xwəј ki.

Plakat

Дəи eəve xwə, dəste xwə тə-
мьз бьşon!

Drane xwə pe cotke тəмьз кьн!

Вир пəкьн: з греçe пəxwəşi
битəр də!

F A B R I Q A.

Ғаздин фабрикeda dxəbьti. Sbe əw rabu, nane təştja xwə xwar u we' bьcuja xəbate. Kawa qiza wi bave xwə pьrsi:— kəko, te kyda həri?

— Деьм фабрике xəbata xwə, tə nə bhist bənge borje?

— Kəko, fabrikeda hun cənd məri dxəbьtьn?

— Həy... məri wedəre be həsabьn, mina murja dxəbьtьn, xəbat dkələ... Həwqas məşinə teda hənə, mərvь şaş dbə z rəqə-rəqa məşinjanə. Əre, Lao, əze roke tə bьbьmə fabrike u nişani tə bьdьm.

Xəbatci fəbrikeda dxəbьtə roze 7 səhəta.

Xəbatci 4 roza we cənd səhəta dxəbьtə?

$$7 + 7 + 7 + 7 =$$

$$7 \times 4 =$$

Šəba nvişandьne: Əm, fabrik u zavoda cedkьn.

ƏV LABRIKƏJƏ.

Sər we bəjraqə. Bəjraqədə aliki nəqəşandjə
tura hykməta Şewre: Dəş u cakuc. Pəj wi nvi-
sinə; T. Ş. Ç. S.

Wəzir şəkəle dəas u cakuc nə-
qəşand.

Бън wana nvisi: əv tura Hyk-
mata Şewrejə.

Das u cakuc nişana xəbatənə:
B wana pala u gyndi təv gre-
danə:

Pala u gyndi həvra branə;
Əw hərd zi dəзмьне дәwlətijənə.

Şirьn pe məqəse z kaqaza sor
cekьr stəjrkəkə penç
gosə.

Бън weda nvisi:
— Əv stəirka xəbatejə,
Əw gymana pala u gyndijajə.

Əm hərd zi bre həvən!

Əz tyva—əm dəstə brakın:
Əz xəbatkar, ty zi gyndi;
Wəki əm hərd zi jək bəbən,—
Z uav mə we bəçəhmən dəwləti.
Əz hədadım, ty zi çotkar:
Əm hər b çəfe əbur dkin;
Məxruq əm dən bər bəxte sor,
İqbale wan əm cədkin...

С е л ə к.

Cacan eeləke xwə bərə cole bəçerinə. Golyka we malda mabu. Celək mergeda ter xwar, gresa wi tzi şir bu.

Evare eelək zvrı, 'orə-'orə, golyka xwə dgərə.

Nure rabu, vedro hılda, eelək sərdan kı, golyk greda, eelək dot. Nəbo golyk vəkı, bərdajə; golyke ter met.

1. Roze 3 çara gihe dıdınə çeləke, hər çarəke dıdınə 6 kilo giha. Rozeda cənd kilo giha dıdınə eeləke?

$$5 + 5 + 5 =$$

$$5 \times 3 =$$

2. Celəka zavode hər sbe 20 stagan şir dıdə: eeləke dıne dıdə 6 stagan. Celəka zavode cənd stagana z we zeda dıdə?

Golka qol.

Golka qolə mak mǝzə,
Xwə l peş maǝ hǝldavezə,
Qətǝjə maka xwə dmǝzə,
Kəbani z kərba xwə dkyzə.

Qəbanja male Bəsa pirə,
L həv dxə şkəva həvirə,
Gələki bələngazə fəqirə
Çan dədə z bo ʦasa şirə.

Golka mə qolə rəşə,
L peş mala dməşə;
Hər gav kape xwə dqətinə,
Hale Bəse uə xwəşə.

Golka mə qolə sorə,
L bər make dorə;
Kəbani Bəse korə,
D hale xwəda pǝrə-pǝrə.

Bəse xwə halara dbezə:
Əv mirat hər gav make dmǝzə,
Rǝsqe zara tǝv dbǝrə:
Kəsək tynnə ve mirəte bǝkyzə.

Bzyna pire.

Bzyna pire cu cole,	Syre poze pire bǝr,
Le da bərf u bagəre,	Poze pire wəǝmi;
Pirik dərəkət z male	Gyra bzyna pire xwar;
L bzyna xwə dgərə:	Pire l sər dgǝri:
He! he!	Wəj! wəj!
Bzyna xwə dgərə,	L sər dgǝri.

Ʀşikə mə.

Ʀşikəkə mə həjə. Əm Ʀşikə xwə zəf hьz dкьн.
Əm Ʀe şa dьн u dlizьн. Ʀşikə mə мьška dьgrə u
Ʀe dlizə. Мьşk nav ləpe Ʀşikeda тьrsa xwə
dгьсьfə.

Ʀşikə bəг qyla diwer xwə təlandijə səba
мьška.

Bona nvisandьne: Ʀşikə mə Ʀir bujə. Edi нь-
karə мьška бьgrə. Мьşk ləv zebə bunə.

4 ləpe Ʀşikə hənə, dy gyhe we, eəve we, Ʀo-
zəki we, dəve we, dela we.

Sə mərija dьgrə, le Ʀşik mərija Ʀəncuryk dкə.
Ʀşik şəve гьnd dьinə.

Џезка кеврышке.

Звѣстane нав чѣфѣсeda ѳезкѣкѣ кеврышка I male нѣда хѣбу. Љнге we деѣја, ѳwe дкылја. Мѣ ѳw ѳезьк пак хwѣi дкьr,—Љнге we б кьн-ѳька дрееанд, кѣлѣм u гзер дьда we. Џезѣ пак бу. Bhare мѣ бѣрда, ѳw ѣa бу, рѣvi cu cole.

Оба колхозе.

Оба мѣда 15 кон хѣнѣ. ѳwana тѣv bunѣ kolhoz: maled wan, дѣwared wan—гьѣшк тѣvaijѣ.

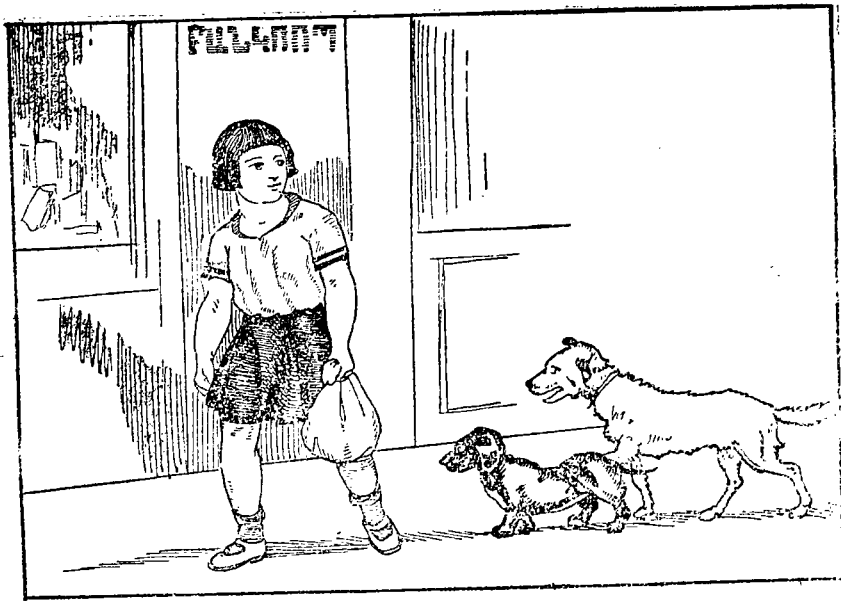
Kolxoza мѣ ѳiki хwѣѣ danijѣ. Car нькале мѣ merg u cimѣньн. Кѣлѣка мѣ dy kanije sar хѣнѣ; gyзѣ-gyza ѳѣv kanijanѣ.

Zare kolxoze дѣвьньн сѣr merg-cimѣna dlizьн, дьstren хѣта дwѣстьн. Wexte дwѣстьн tenѣ nen дyxьн.

Gyle бѣрѣv кьr 8 kari, ѳjѣ 4 kari. Hѣr dyja ѳѣnd kari бѣрѣv кьrьн? Gyle z ѳjѣ ѳѣnd ѳara zedѣ бѣрѣv кьr?

$$8 + 4 =$$

$$8 : 4 =$$

Qolo, ləpə xwə bəde mən! Xəme dəste xwə da
Qolo. Qolo zi ləpə xwə da Xəme. Xəme şa bu.

$$2 + 2 =$$

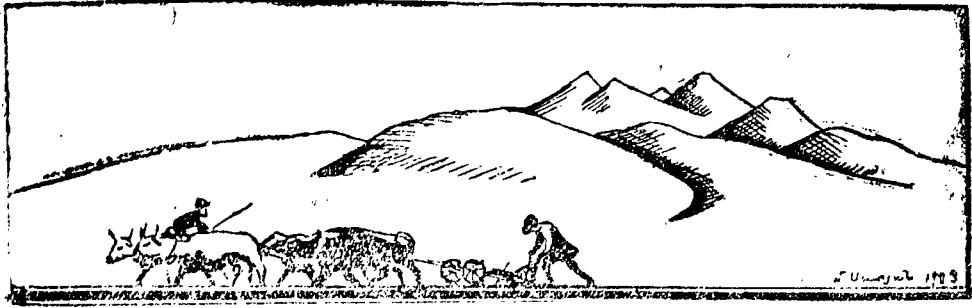
$$1 + 3 =$$

$$2 + 3 =$$

$$5 - 5 =$$

Gynde mə.

Əm z gynde Poštenə. Gynde mə kələka ejaje
Ələgəzejə. Zared gynde mə hər-ro dəsnə doşa
Ələgəze, karija bərəv dən, tininə mal. Zozana
Ələgəze zozanəkə zəf xwəşə: merg-cimane we
təzi gyl, rhanən. Z car nəkəl gyza-gyze ave ka-
nianə. Ava Amperte zəf xwəşə.

Ə l ə g ə z.

Ələgəze, ty xwəş zozani:
Ty mьskəne xwəş gylani!
Ava Hamperte xwəş, sar
Əm bir nakьn qə ty çar.
Ѓəv—bələke, ty nə bьndi,
Le bəzn zravi u zəf rьndi!

Zozan, zozan, səd çar zozan!
Əme disa bьbьnə mevan!

Lolo, kyro!

Lolo, kyro hol-holi,
Mərtala mьlle tə goli;
Ty xwəş mer bə dajik gori!
Gora lьnge tə mərəzə,
L sər bana ty nə bəzə,
Həwşa məktəbeda bьlize!

Lolo kyro, kyrani,
Kəvьr avit bərəni,
Ѓəve kəwe dərani.

Oda xwə təmьz xwəj kьn.

Məhelьn ərde ode bьbə toz u gəmar: tozeda na-xwəši həjə. Z we toze gələk mərьv dьmьrьn. Ərde ode hər wəxti təmьz kьn.

Ode məхьnə
toz!

Ƥu məкьnə ərde
ode!

Ƥozeda nəхwəši
biтər dbə

Bərə xwarьne u paši
xwarьne dəste xwə
bьşo!

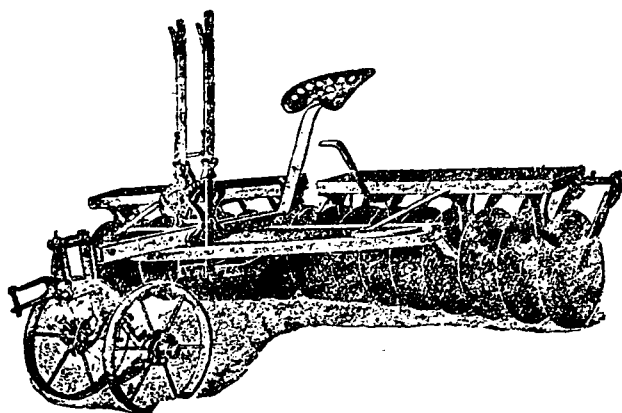
Həwa təmьz, bina xwəş—
Əmre mərьja dreş dкьn!

Rəşo gəһьm bar kьr bьrə eş. Əwi gəһьme xwə hera, ani mal. Zьna wi Xəzal z wi ari nan pat, zare xwəra һəwrişk cekьr. Zara һəwrişk xwar, cunə listьne.

Gyndi nane xwə dkytʏn b kame. Pe kame hedi dkytʏn, xəbat qə pesda nasə. Wəxte bedera baran dbarə, kyləş şyl dbə, gənyʏm u çəh xrab dbʏn; wəxte bedəra dəwar kyləş duxə, muri u mʏşk gənyʏm u çəh dʏkşinyʏnə helina xwə.

Gyndi həmu kylfəte xwəva dxəbʏtʏn bedərəda, şxyle wan je dʏn dminə.

Kolxozeda pə məşina nan dkytʏn, be həsp u be dəwar. Kyləş qə ynda nabə; zu--zu dkytʏn: aliki məşinə dkytə, aliki gənyʏm dkyʏnə meşoka u bar dkyʏn ərabə u fyrgona, dʏkşinyʏnə əmbara. Mrişk u muri edi nykarʏn xwəra gənyʏm bəreʏkʏn. Bona we jəke gənyʏme kolxoza təmam dmlnə, qə zaj nabə u təmbzə.

Malxwetja kolxoze.

Səjdaje mə əm bьrьn, wəki bьbinьn malxwetja kolxoze; nişani mə da təwlə u həwşa kolxoze, tarьşe we. Təwleda mə ditьn eeləke zavode, həsp u gameda zi pəz--bzьn.

Tarьşe kolxoze zəfi baş bun: mərvьn һьz dкьl təmaşə bьkə,--əwana qə nə mina dəware mənə.

Tarьşe kolxoze zəf pak xwəj dкьn: çije wana pьrə, pəjin u təmbzə, ronkajə; dəbra baş dьdneda.

Səjda mərə got: də hun pak bьfьkьrьn, sawa dərəwa dкьn kulaka, kəşişə, şex u məlla dərəqa kolxoza, səwa dxapinьn kəsib--küsiba u hin dкьn, wəki əwana dərən z kolxoze.

Дəба нивандьне; „Кулак, кəşишə şex u məllə—əv qəşк dьzтьне колхоzenə: əтdəгəк bwanra şəг bькьn, nəһelьn şəqit-şqarə bьkəvьn bьn qəle wan“

В а џ.

Ћри бѣгѣв кѣрнѣ, баџ мајѣ бе. ѣри. Вѣлге дара џиѣк бунѣ, двѣѣн. Нѣр даре сѣме хѣѣн мајѣ. Ваџ тѣмам хрѣбѣ бујѣ. Ђди паизѣ, вѣхта ви хѣтијѣ.

Сѣба нѣисѣндѣне: Паиз хѣт. Дар зѣр бунѣ. Нѣр даре сѣме хѣѣн мајѣ.

Р ѣ р с:

1) Вѣџда хѣбун: 5 даре хѣрме, 5 даре сева, 5 даре бијѣка, 5 дар зи сѣнџ бу. Ѓѣѣк бунѣ сѣнд дара?

$$5 + 5 + 5 + 5 + 5 =$$

$$5 \times 4 =$$

2) Ваџа колхозѣда нѣкѣндѣн 1 3 џѣргѣда 12 дар. Нѣр џѣргѣкѣда сѣнд дар нѣкѣндѣн?

$$\begin{array}{r|l} 12 - 3 & \\ 9 - 3 & \\ 6 - 3 & \\ 3 - 3 & \end{array} \quad 12 : 3 =$$

NAV BOSTENDA.

Zine dxwənd. Nav qtebeda nvisibun „kollektiv“. Zine hat məktəbe, z səjda p̄rsi: „kollektiv cəjə?„

Wəxte dərse bu. Səjda çaba we nə da.

Pəj dərse səjda həmu zara b̄r nav bostane məktəbe, da xəbate: jəki giha radk̄r, jəki dk̄ola, jəki av d̄ani...

Səjda got:—b̄ner̄n, cawa əm b əşq u həwas dxəb̄t̄n. Mərv̄əki t̄ne əw xəbat məhəki n̄k̄ar̄bu xlas b̄kra.

Le həma mə kytt̄a k̄r rozəki. Əw xəbate mə-xəbata kolektivejə.

Kollektiva cedk̄n fabrikada, zavodada, gyndda—nava gyndja.

Nav kollektive ḡşk zi dxəb̄t̄n bona k̄ara həmyja, lama xəbat zi peşda dcə.

P̄rs. Xəbata kollektive pakə, jane ja ar̄zi?

Səba c̄ kollektiveda xəbat peşda dcə?

Nure cu p̄nçare.

Nure cubu p̄nçare,

P̄nçar nə bu, giha bu;

B̄n giheada evik bu

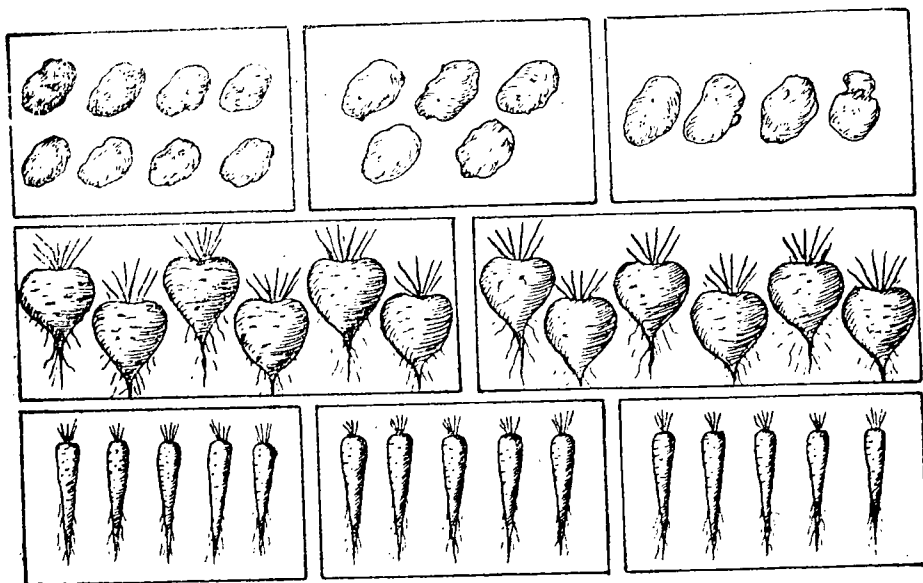
K̄rə c̄v-c̄v, f̄ri cu!

} 2 çara

XƏBATA ZARA.

Zare məktəbə I bostında dxəbətın. Nado Əj-
şeva bərəv dkərbn bəlge dared hışk. Bəko, Zine,
Əlo u byle kartol radkərbn.

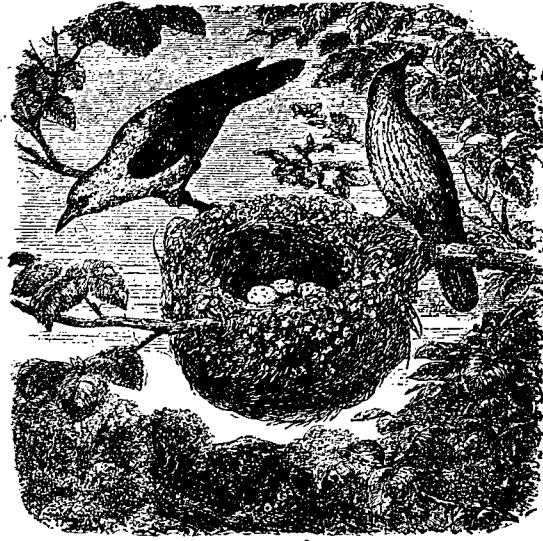
Əm zi kartol, slyq u gzer radkərbn.

$$8 + 5 + 4 =$$

$$6 \times 2 =$$

Z bostane məktəbə mə rakər 20 meşok kar-
tol; əw kartol mə dani 2 əmbara. Vzyrbn hər
əmbərəke cənd meşok kartol danin?

Сvика сук.

Сvика сукым, еvу еvани.

Bhar hat helina dani.

Сvу - еvу - еvу - еvу - еvу - еvу!

Be хәбәгым зәф зуда.

Сvу - еvу - еvу - еvу - еvу - еvу!

Dxazым freqət bəfəгым,

Be хәм, be тьrs бьгәгым

Сvу - еvу (6 сар)

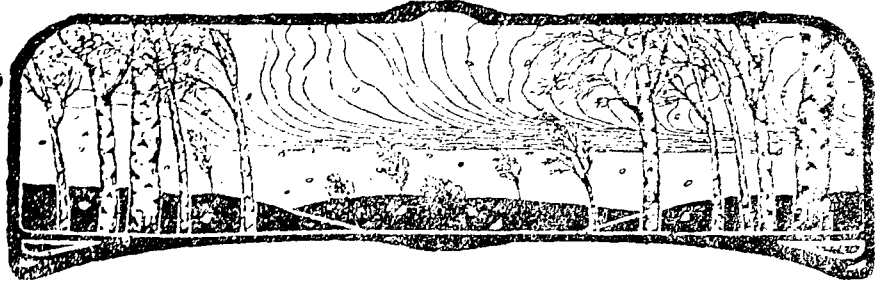
Le pşika гьr и дьz

Сvу - еvу (6 сар)

L sәre darьk dtьrsым

Nav хujdaneda dtьrым

Сvу - еvу (6 сар)

P a i z.

Paiz hat. Ro kın bun, şov drez bun.

Hərgav baran dbarə. Baje sar te. Bəlge dara
hşk bunə, dıwəşın: dar hşk - bunə. Gyl, sosın
rhan, bəjbun - gşk eyməsinə.

Təjrade bərije cınə çje xwə. Car nkal kərə:
əşq-şabuna bhare u havine nə majə.

1. Bezn nave məhe paize.

2. Niv sal cənd məhə?

$$3 + 3 =$$

Məktuba Mirzə.

Daje çan, dalala mın!

Əm idi dxunın, dnvisın, həsaba dkın, şıkla
dşkının u klama dştren. Əz zəf təxəkyrja tə-
damə, bira wə dkın. Xwəzla ty bəhatai, mın
ty bəditai. Əz tə u xuşka xwə Qərqaş radmusım.

Kyre təji Mirzə.

15 Cırje paşın 1931 s.

Baz. Leninakan.

Cujna qylynga.

Iro mē l hēwaje bhist dānge qylynga. Əwana zōf blynd dfrin. Z alije mēsrəq əwana dfrin alije mēsrəq. Əwana dfrin wəlata gərm.

Bona nvisandəne:

Bənvizən, kizān tājraty u kəngə z alije mē dfrin dēn alije gərm?
Le kizān tājraty hətəm dminən wəlate mēda?

Həfte həft rozyn: léd, dyşəm, seşəm, carşəm, peşəm, ini, şəmu.

Iro şəmijə; sbe lédə; dyh ini bu.

Iro lédə. Baran dbarə; həwa sarə. Gəvin garan ani mal. Nure nan da gaven.

P b r s.

1. Həfte həft rozyn. Dy həfte cənd roz dkbən?

$$7 \times 2 =$$

2. Cənd lyngə se həspa hənə?

$$4 \times 3 =$$

Rəşelə.

Duməqəsk.

Şleməne dynьkyl.

Rəşelə, duməqəsk, şleməne dynьkyl u təjra-
da dьne frinə cunə wəlate gərm: sarə, xwarьna
wan tьnə. Havine əwana dxwarьn meş, kəzьk
u tьşte dьne; nha əw gьşk zi ynda bunə.

Вьнvisьn: сь dxyn duməqəsk, rəşelə, şleməne
dynьkyl u je dьne?.

Bezьn nave cənd wəlate gərm.

P j o n e r a.

Tə qət dijə
Reza pjoner,
Qo dədkəvьn
L kuce Rəvan.

Həmu həvra
Klam dstren:
Əv orduje
Leninə.

Rьr şirьnə
Dənge wan,
Dьl şa dkə
Mərşə wan.

Indata zare
Həmu fəqir
L wəlate Sərqe
Əçəni u Cin

Сəv bələngaz
Rija wəjə,
Qo hun dьсьn
B dəf u zurna.

Əva dy məhə əz kurgmançı dхуньм.

Саоје баве мын əz бьгьмə мəктəбə, мын qə тьштəк ньзан бу. Əz мəтəл dман сəwа zагə дь-не dхуньн.

Nhə əz xwə dхуньм, dкарьм həmu тьшти бьнvisьм. Əz həmu hərfe kurgmançı naz dкьм.

Hərfe kurgmançı si u şəş həvьн.

Hərfe kurgmança əvananьн: 1) hərfe basmə:

**Aa, Bb, Cc, Cc, Çç, Dd, Ee, Əə, Ff, Gg, Q|q, Hh,
Ii, Ьь, Jj, Kk, Kk, Qq, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Pp,
Rr, Ss, Şş, Tt, Tt, Uu, Yy, Vv, Ww, Xx, Zz, Zz-
Hh, Əə.**

2) Hərfe dəst nvis:

Rəqəma:

**1 2 3 4 5-6 7 8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 30 40 50 60 70 80
90 100**

Oktjabra (cirja) sor.

— Gədəno, wəɣn, zu wəɣn, bəɣv bɣn—
Msto gazi kɣɣ.

— Də zu wəɣn! Ozman kɣɣə qirin.

— Cɣjə, cɣ?cɣ hun dkɣnə qirin? Çango pɣrsi.

— Cənd roza şunda Əjda Oktjabrejə.

— Zarno, zu wəɣn, zu! Ozman, Çango u
Zine gazi dkɣn.

Zar gɣɣk zi bəɣv buu.

— Həvəlno, hun zanɣn zoza cirije Sor hɣn-
dkɣ majə be: əm gəɣək hazɣɣ bɣn, Ozman z
wanra got.

Zar cunə çvate.

P ɣ r s: Caqe çvate Msto u Çango hər
jəke z wana se kursi anin.

Le Zine u Çango hər jəke 4 kursi anin.

Gɣɣka cənd kursi anin?

$$3 \times 2 =$$

$$4 \times 2 =$$

L e n i n.

Кгъна Lenin гәрәк реҗда
бъбън.

Нәр тѣшт зарара!

Әве к җерда вәстјанә,
Әве к җерда һатънә кустън—
Әме дәwsa wan бьгрън,
Әме хәbate wan бьбън.

Әм октебърик,
Zared cirja sorън;
Әм б rja Lenin
Тъме гәрәк һәрън!

Zare Oştjabri.

Zarə Oktjabri
Kumana mə,
He kylilk daji
Z əmre tazə.

Rabnə məidan,
Kom u çot çot,
B təlim tərbiyə
Dəf u zurnə.

Нуньн хәмле
Əmre tazə,
Рькне Şewr u
Pjonera.

Bər kolektiv
U komuna,
Həmu rabьн
Bьбьн aktiv.

Orduje wə
Gələk рьгьн,
L bazara Şewre
Gynd u nəhja.

Ordu sekьн,
Zare Oktjabre,
He şər bar mə
Gələk hənə...

Qylçe Lenin.

Zar sekьгьбun „qylçe Lenin“;
Qadьre komsomol z şər hatьbu. Zar cunə
çəm wi, gotьn:—Qadьr, kərəmkə əme həgьн qyl-
çe Lenin бьбиньн, ja ko mə sekьrijə.

— Pak, əme həgьн бьнheгьн!

Əm cun. Qyleeda, nav ramka sorda, şьkle
Lenin darda krьbu. Şьkle diwarada təva sorьн.
Kazete diwer dardajə. Şьkle Leniu xəməlandьнə
b gyla, kylilka.

— Qylçe wə zəf гьндə, Qadьr pəşьni.

Zar z şabuna xwə пьzanbun səwa бькьн.

Wə zi qylçe Lenin sekьгьjə?

Jaşamış bə, Oktjabra
sor!

Jaşamış bə T.Ş.Ç.S.

İrə əm məktəbə xwə dxəməlinən. Sbe roza
Inglaba Oktjabrejə. Sbe əme dərkəvnə şaje b
bəjraqa, plakata, dəf u sənətnəta, b strana klama
Oktjabre.

Р ы с: Cənd sal dərbaz bunə z Inglaba Ok-
tjabre?

Kələş u Nure.

— Kələş, wərə əm həryn sfəta bənəqşinən.

— Pak, wərə əm həryn! Kələş got u hərdy zi cun məktəbe. Əwana hıdan rəng u kaqəz. Nure dbeze: əz şıkle Lenin bəksinəm, le ty?

— Əz zi we şıkle oktjabrike bəksinəm, bəjraqa sor zi destda bə. Əze bənəqşinəm cəwa əm roza 7 cirja paşın dgərjan. Fəkrəkə rındə, ərə? Əme wan şıkle nişani səjda kın, wəki əwi bəgəm kə. əme dardakın dərsxaneda.

Diwarəkida dardakrəbun 5 şıkl, diwarəki dəneda 4 şıkl, le diwəre səsjada 2 şıkl.

Cənd şıkl dardakrəbun hər 3 diwarada?

$$5 + 4 + 2 =$$

<p>Əm Oktebrrikın—zared çəfa u azai; Əme əjni bəqədinən təmja Lenin təvai!</p>
--

Sər məzəle Lenin.

Sərkarə, ty məri l şere dəmani xyrte,

Tə bər b şer dber həzar-həzara.

Ty məri, Nic,—sər məzəle tə

Əm xoar dkın bəjraqe xwə sorə.

Qanuna oktjabrika.

1. Oktjabrik həval u bre həvən. Əwana kə-
məkciyə rjonera u komsomolanın.

2. Oktjabrik gərək xwə rak, təmiz xwəj
kən; sər əvə xwə, kənçə xwə təmiz xwəj kən.

3. Oktjabrik gərək bəzanbə qədre bəjraqa
sər, we bənd bəgrə.

JƏK, DUDU, SƏSE, CAR!
ƏƏP, RAST! ƏƏP RAST!

Ր յ օ ն օ ռ .

Րյօնօրօ մօ չ մօկտօբօ ճօրկօտօն,
Յօյրօգօ սօր հօլճօն ռօ կօտօն;
Տրօն կլօմօ ինտօնօսյօնօլ,
Յօրիյօ ճհօն, ճօփօ քօրօ ճկյտօն.

Կօլօփօ Տօրրօ նօվճօ Յօրիյօնօ,
Լ Յօրիյօ ճհօ Յ զօյճօ քօլօնօ;
ՅօրօՅ Յսնօ յյօնօր և կօմսօմօլ,
Յօ հօրօն իմճօ ճյնճյօնօ.

Րյօնօր և կօմսօմօլօ Յօր Յ ճյնճօ ճօն,
ՓՅ ճօն չօրօճտօ ճյնճօ չ օրճօ հօլճօն.
Քօստօ, ճհօՅտօն սօ-ճօր րօզօ,
Լօ ռօՅտօ Յօզօր և ճյնճօ մօհկօն ճկօն.

Յօզօր և ճյնճ Յօ հօՅ նօՅն,
ՏօՅօ կօ Փրճ և օՅ Յօի հօՅ նօՅն;
Քօլօ և ճյնճի Յրօ Յրմինօն զօճիմ,
ճօստ Յրճօն հօՅրօ ճօկօն սօսյօլիզմ.

4 rozgara sale.

Saleda 4 rozgar hənə:

bhar, havin, paiz, zvbstan.

Hər rozgarəke 3 məhın.

Məhed bhare: adar—(31 r.), nisan—(30 r.),
gylan—(31 r.).

Məhed havine: həziran—(30 r.), təmuz (tbr-
me—31 r.), təbax—(31 r.).

Məhed paize: ilın—(30 r.), cirije peşın—
(31 r.), cirije paşın—(30r.).

Məhed zvbstane: qanune peşın—(31 r.), qa-
uune paşın—(31 r.), səvat—(28 jan zi 29 r.).

Hər 3 məhe bhare cənd rozın?

$$31 + 30 + 31 = 92 \text{ r.}$$

3 məhe havine?

$$30 + 31 + 31 =$$

Ja zvbstane?

$$31 + 31 + 28 =$$

Le hərd se mahe paize?

$$30 + 31 + 30 =$$

Չվտետ 40 կար. (4 մ.)

Ի. Մարոգուլով, Ռ. Դրամբյան

«Ս Մ Ե Տ»

ԱՅՐԵՆԱՐԱՆ ՔՐԴԵՐԵՆ ԼԵԶՎԻ:

И. МАРОГУЛОВ и Р. ДРАМБЯН

«С В Е Т»

Курдский букварь

Госизд- С.С.Р.А. Эривань 1931.